

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3264/2021
02.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Жарко Вујовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство одбране, Војна пошта ... Зајечар, коју заступа Војно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3726/2021 од 27.08.2021. године, у седници већа одржаној 02.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против става другог изреке у усвајајућем делу и става трећег изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3726/2021 од 27.08.2021. године.

У преосталом делу одбацује се као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3726/2021 од 27.08.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 163/21 од 19.05.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете настале као последица штетног догађаја дана 24.08.2015. године, исплати и то: на име претрпљеног физичког бола износ од 100.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности износ од 80.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 19.05.2021. године, као дана пресуђења па до исплате, док се тужбени захтев тужиоца за исплату још 40.000,00 динара, на име претрпљеног физичког бола, за исплату још 50.000,00 динара, за претрпљени страх и за исплату још 210.000,00 динара на име душевних болова због умањења животне активности одбија, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 110.800,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до исплате, док се део захтева за исплату законске затезне камате почев од 19.05.2021. године, до дана извршности пресуде одбија, као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3726/2021 од 27.08.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и првостепена пресуда потврђена у усвајајућем делу става првог изреке у односу на досуђену накнаду нематеријалне штете за претрпљени страх у износу од 100.000,00 динара, претрпљене физичке болове у износу од 100.000,00 динара, као и за душевне болове због умањења опште животне активности у износу од 80.000,00 динара. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због умањења опште животне активности, поред износа досуђеног ставом првим изреке првостепене пресуде исплати још износ од 70.000,00 динара (укупно 150.000,00 динара), са законском затезном каматом почев од 19.05.2021. године као дана пресуђења па до коначне исплате, док се захтев за већи износ од досуђеног до траженог од 200.000,00 динара одбија као неоснован. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у усвајајућем делу става другог изреке првостепене пресуде, тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 157.100,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403 став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...18/20) и утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код тужене као професионални војник. Дана 24.08.2015. године тужилац је током редовних вежби за развој вештина, приликом савладавања пешадијских препрека, на предзадњој препреци „коса тараба“ у доскоку незгодно нагазио – доскочио због неравног терена јер подлога није била правилно покривена песком, услед чега је задобио повреду десног колена у виду оштећења предње укрштене везе. Тужена је сачинила извештај о повреди на раду од 25.08.2015. године. Спроведеним вештачењем је утврђено да је тужилац задобио повреду десног колена у виду оштећења предње укрштене везе, која се квалификује као тешка телесна повреда. Тужилац је трпео физичке болове јаког интензитета у тренутку повређивања и након тога у укупном трајању од 2-4 дана, надаље честе и дуже физичке болове средњег интензитета и краткотрајне болове јаког интензитета у укупном трајању од 15 дана, сталне физичке болове лаког интензитета, повремено и краткотрајно средњег интензитета у трајању од око 3 месеца. Тужилац је у тренутку повређивања доживео примарни страх јаког интензитета, затим секундарни страх средњег интензитета за све време до одласка лекару наредног дана, потом секундарни страх у трајању од око 14 месеци, с тим што страх није оставио трајне последице у тужиочевом душевном животу. Повреде десног колена код тужиоца су након завршеног лечења оставиле трајне функционалне последице (описане у тачки 20. налаза) у виду ограничене покретљивости десне ноге у зглобу колена, смањења њене моторне снаге, те постојања болне осетљивости при већим физичким напорима што је довело до умањења опште животне активности у проценту од 10%.

Одредбом члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.24/05...13/2017) прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету у складу са законом и општим актом.

Одредбом члана 154. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, а ставом два овог члана да за штету од ствари или делатности, од којих потиче повећана опасност штете за околину, одговара се без обзира на кривицу.

Одредбом члана 173. Закона о облигационим односима прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете.

Одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да ће за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. Према ставу 2. истог члана, приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

На утврђено чињенично стање правилно је побијаном одлуком примењено материјално право и то одредба члана 200. Закона о облигационим односима усвајањем тужбеног захтева за накнаду нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности за још износ од 70.000,00 динара.

Оцењујући да се ради о тешкој телесној повреди, узимајући у обзир трајне функционалне последице повређивања односно сва ограничења у животним активностима тужиоца после повређивања, степен умањења животне активности и све друге релевантне околности конкретног случаја, правилно је другостепени суд закључио да тужиоцу припада и додатни износ од 70.000,00 динара, односно укупно 150.000,00 динара, који износ представља износ правичне и адекватне накнаде ради успостављања нарушене психичке равнотеже тужиоца. Код одмеравања накнаде за наведени основ другостепени суд је водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Стога, по оцени Врховног касационог суда, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права у односу на накнаду нематеријалне штете због умањења животне активности. Како се ни осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде у овом делу, али ни у делу одлуке о трошковима поступка, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужене и одлучио као у ставу првом изреке применом члана 414. став 1. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије тужене у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена у односу на став први изреке другостепене одлуке.

Тужба у овој парници поднета је 17.10.2018. године, са захтевом за накнаду штете од укупно 610.000,00 динара. Након укидања првостепене пресуде П1 1051/2018 од 20.01.2020. године у усвајајућем делу, првостепеном пресудом П1 163/21 од 19.05.2021. године делимично је усвојен тужбени захтев за укупно 280.000,00 динара, у ком делу је првостепена пресуда потврђена од стране другостепеног суда, тако да вредност побијаног дела правноснажне пресуде из става првог изреке представља динарску противвредност 2.368,66 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе (1 евро = 118,21 динара).

Чланом 403. став 3. Закона о парничном поступку прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Како је побијани део из става првог изреке правноснажне пресуде испод динарске противвредности од 40.000 евра, што је законски цензус за изјављивање ревизије у смислу члана 403. став 3. ЗПП, то ревизија тужене није у овом делу дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**